

Prezenta lucrare conține pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2023 – 2024

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

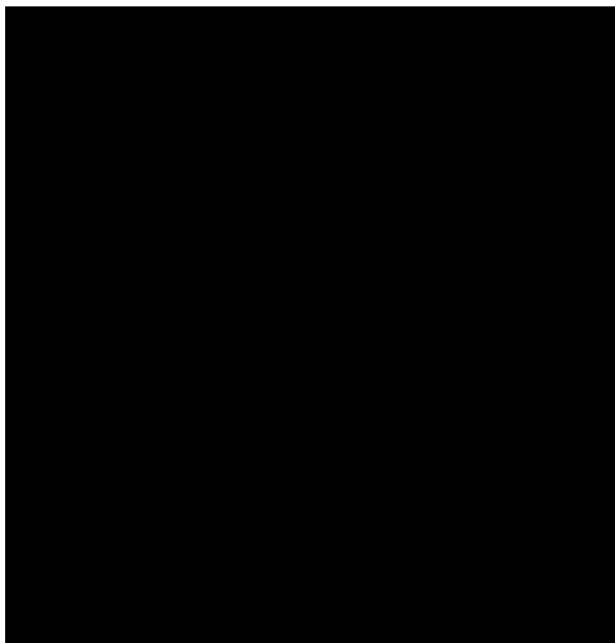
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Subiectul I

70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Încă de pe vremea aceea, singurii mei prieteni erau făcuți din hârtie și cerneală. La școală, învățasem să citesc și să scriu cu mult înaintea celorlalți copii din cartier. Acolo unde colegii mei vedeau dâre de cerneală pe niște pagini de neînțeles, eu vedeam lumină, străzi și oameni. Cuvintele și misterul științei lor oculte mă fascinau și îmi păreau a fi o cheie cu care se putea deschide o lume infinită, la adăpost de acea casă, de acele străzi și de acele zile tulburi în care chiar și eu puteam intui că mă așteaptă o soartă nu tocmai strălucită. Tatălui meu nu-i plăcea să vadă cărți în casă. Pe lângă literele pe care nu le puteam descifra, exista ceva în ele care-l ofensa. Îmi spunea că atunci când voi împlini zece ani mă va pune să muncesc și că ar fi fost mai bine să-mi scot din cap toate păsărelele alea fiindcă, altminteri, voi sfârși prin a deveni un nenorocit și un muritor de foame. Eu ascundeam cărțile sub saltea și îl așteptam să plece sau să adoarmă ca să pot citi. Odată m-a surprins citind în timpul nopții și l-a apucat furia. Mi-a smuls cartea din mână și a azvârlit-o pe fereastră.

— Dacă te mai prind că faci risipă de curent ca să citești prostiile alea o să-ți pară rău.

Tatăl meu nu era un om zgârcit și, în ciuda sărăciei prin care treceam, atunci când putea îmi scăpa câțiva bănuți ca să-mi cumpăr dulciuri la fel ca ceilalți copii din cartier. Era convins că îi cheltuiam pe acadele, semințe sau caramelle, însă eu îi păstram într-o cutie de cafea, sub pat, iar când adunam câte patru sau cinci reali* dădeam fuga să-mi cumpăr câte o carte fără știrea lui.

Locul meu preferat din tot orașul era librăria „Sempere și Fiii” de pe strada Santa Ana. Locul acela, mirosind a hârtie veche și a praf, era sanctuarul și refugiul meu. Librarul îmi dădea voie să mă așez pe un scaun, într-un ungher, și să citesc, după pofta inimii, orice carte doream. Sempere nu mă lăsa aproape niciodată să plătesc cărțile pe care mi le punea în mână, însă, când nu era atent, îi lăsam pe tejghea bănuții pe care izbutisem să-i adun, înainte să plec. Nu era decât mărunțiș, iar cu mizeria aia, cu siguranță, singurul lucru pe care mi l-aș fi putut permite ar fi fost nu o carte, ci cel mult un set de foite pentru țigări. Când se făcea ora să plec, o făceam târându-mi picioarele și sufletul, fiindcă dacă ar fi depins de mine, aș fi rămas să locuiesc acolo.

La un Crăciun, Sempere mi-a făcut cel mai frumos cadou pe care l-am primit în toată viața mea. Era un volum vechi, citit și trăit pe deplin.

—*Marile speranțe* de Charles Dickens...am citit eu pe copertă.

Știam că Sempere cunoștea unii scriitori care îi frecventau prăvălia și, după dragostea cu care mânuia acel volum, m-am gândit că poate domnul Charles era unul dintre aceștia.

—E prietenul dumneavoastră?

—De-o viață întreagă. Iar începând de astăzi va fi și al tău.

În după-amiaza aceea, ascuns sub haină ca să nu-l vadă taică-meu, l-am adus acasă pe noul meu prieten. A fost o toamnă de ploii și zile de plumb, pe timpul căreia am citit *Marile speranțe* de vreo nouă ori la rând, în parte fiindcă nu aveam altă carte la îndemână ca s-o citesc și în parte fiindcă nu credeam că ar putea exista alta mai bună, și începeam să nutresc bănuiala că domnul Charles o scrisese numai pentru mine. Curând, am avut ferma convingere că nu vreau să fac altceva în viață decât să învăț să fac ceea ce făcea acel domn Dickens.

**real* – veche monedă spaniolă de argint, valorând 25 de centime

Carlos Ruiz Zafón, *Jocul îngerului*

Textul 2

Cărțile sunt ca dragostea. Când privești înapoi, identificarea primei lecturi este la fel de dificilă ca identificarea primei iubiri. Ordinea cronologică nu stabilește neapărat întâietatea, nici când e vorba despre cărți, nici când e vorba despre stările cunoscute sub numele de prima dragoste. [...] Fiecare nouă carte citită umbrea toate cărțile pe care le citisem până atunci, ba chiar și iubirile care o precedaseră, doar pentru a fi la rândul ei retrogradată în banal de o nouă lectură. [...] Căutam pe atunci cartea la care să mă pot opri definitiv, citind-o iarăși și iarăși de la capăt, fără să mă plictisesc, fără să mai simt vreodată nevoia altei cărți. Biblioteca mea împrăștiată prin trei țări stă mărturie că n-am reușit...[...]

Dar poveștile care mă captivau cu totul, povești care sunt cu mine și astăzi, erau cele trăite în mod nemijlocit de mamaia, în ciuda faptului că păreau a se fi petrecut într-o lume care contrazicea promițător ordinea naturală. Ca, de pildă, povestea cu stafia pe care mamaia o întâlnește într-o noapte în curtea orfelinatului. Era o apariție albă, cu păr lung, ondulat, mai înaltă decât clădirea dormitorului. Mi-ar fi plăcut să fie înger, dar, pentru că nu avea aripi, am căzut amândoi de acord că trebuie să fi fost stafie. Dar bună, pentru că după întâlnirea cu ea, mamaia a scăpat de febra care o chinuia de câteva zile. [...]

Antologia lu' mamaia a fost abecedarul meu nescris, căruia i-a urmat fără menajamente abecedarul oficial din clasa întâi. În mod reflex, am perceput textele rahitice de acolo ca povești, altoind pe ele misterul din istoriile bunicii mele. Pentru că în textele din abecedar nu se întâmpla mare lucru, imaginația mea le folosea ca puncte de pornire pentru extraordinare aventuri. Oul din lecția „O, un ou!”, pe care Oana (sau Olga) îl ținea cu pioasă delicatețe în palmă, devenea în mintea mea ou fermecat și mă delectam cu povestea lui plină de peripeții, pe care mi-o spuneam singur. La fel, merele Anei din „Ana are mere” aveau efecte aiuritoare asupra celor care mușcau din ele și, vai, ce mă mai distram...Învătasem deja că e suficient să răzuiești crusta cotidianului pentru a descoperi o lume care-i contrazice jucăuș și spectaculos regulile. [...] Într-o altă lecție îl eliberam pe Lică, tractoristul, care ara sisific un ogor încremenit într-un anotimp fără roade. Îi dădeam drumul să umble slobod prin lume cu tractorul lui, care la nevoie putea zbura ca mașina lu' Fantomas, triumfând sistematic împotriva răilor pe care i-i puneam generos la dispoziție. Mai apăreau în abecedar Rica și Pârvu, care nu mai țin minte ce făceau, dar detectam la ei o enervantă lipsă de potențial magic, drept pentru care îi lasam pe Lică și pe Voicu să le tragă șuturi. De Xenia, în schimb, mă îndrăgostisem. *Icsenia* îi spuneau colegii mai puțin alfabetizați. Xenia era taxatoare. Iar eu eram singurul călător din tramvaiul ei, care circula fără manipulant, ba uneori chiar zbura ca tractorul lui Lică, printr-o lume de vis, o lume care se făcea și se desfăcea între stații cu nume fabuloase, evocând aventurile care m-ar fi așteptat dacă m-aș fi decis să abandonez tramvaiul și să cobor acolo. Dar eu preferam să rămân cu Xenia...Când călătoream în realitate cu tramvaiul, o căutam pe Xenia sub trăsăturile și uniforme boțite ale angajatelor ITB care distribuiau acre biletele. Dacă un sărut putea transforma un broscoi într-un prinț, de ce n-ar fi putut transforma și o taxatoare într-o super-eroină? Sau un abecedar banal în *prima mea CARTE*?

(Florin Bican, *Abecedarul meu nescris*, în volumul *Care-i faza cu cititul?*)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textele date.

1. Notează din textul 2 două personaje din abecedar care i se par banale copilului.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Librăria „Sempere și Fiii” era locul preferat al copilului deoarece:

- a. i se cerea un preț mai mic pe cărți
- b. era lăsat să citească nestingherit
- c. era un loc în care se ascundea de tatăl său pentru a citi
- d. era modernă

Răspunsul corect este:

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Antologia lui mamaia reprezintă:

- a. primul abecedar din viața de elev a copilului
- b. un abecedar scris de bunica special pentru nepotul ei
- c. o culegere de texte publicată de bunica
- d. o serie de povești spuse nepotului de către bunica

Răspunsul corect este:

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Textele din abecedarul de clasa întâi i se păreau copilului:

- a. povești cu adevărat fascinante
- b. asemănătoare cu poveștile spuse de bunica lui
- c. o sursă care îi stimula imaginația
- d. pline de extraordinare aventuri

Răspunsul corect este:

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile/mesajul/structura/limbajul celor două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Copilul intuiește în semnificația cuvintelor capacități infinite de cunoaștere a lumii.		
Tatăl privește cu încântare pasiunea fiului pentru cărți.		
De fiecare dată când părăsește librăria copilul are sufletul vesel.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Fiecare carte nou citită ajunge preferata autorului.		
Mamaia transpune întâmplări din viața sa în poveștile spuse nepotului.		
Xenia este taxatoare în tramvaiul cu care circulă copilul.		

6. Prezintă, în unu-trei enunțuri, o trăsătură a tatălui, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență.

„ Odată m-a surprins citind în timpul nopții și l-a apucat furia. Mi-a smuls cartea din mână și a azvârlit-o pe fereastră.

— Dacă te mai prind că faci risipă de curent ca să citești prostiile alea o să-ți pară rău.

Tatăl meu nu era un om zgârcit și, în ciuda sărăciei prin care treceam, atunci când putea îmi scăpa câțiva bănuți ca să-mi cumpăr dulciuri la fel ca ceilalți copii din cartier. Era convins că îi cheltuiau pe acadele, semințe sau caramelle...”.

6 puncte

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

8. Crezi că lectura influențează modul în care un copil vede realitatea? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând oricare din cele două texte date.

6 puncte

9. Asociază fragmentul din *Jocul îngerului* de Carlos Ruiz Zafón cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare morală/culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Numărul de sunete este egal cu numărul de litere în seria:

2 puncte

- a. făceau, oficial
- b. ei, generos
- c. reflex, magic
- d. abecedar, contrazice

Răspunsul corect este:

2. Seria care conține doar cuvinte derivate este:

2 puncte

- a. bănuții, mărunțiș, misterul
- b. științei, foițe, siguranță
- c. strălucită, descifra, prăvălia
- d. sărăciei, caramelle, muritor

Răspunsul corect este:

3. Există relație de polisemie între cuvintele subliniate în ambele secvențe din seria:

2 puncte

- a. Istoriile bunicii erau pline de farmec. Bunica spunea povești fermecătoare.
- b. A prins în palmă un fulg. Bunica nu a mai rămas decât cu o palmă de pământ.
- c. Lică ara într-un anotimp fără roade. Pe copil îl roade gheata.
- d. Copilul urmărea angajatele care distribuiau biletele. Acele cale erau flori deosebite.

Răspunsul corect este:

4. Sensul expresiei *la îndemână* din secvența „... am citit *Marile speranțe* de vreo nouă ori la rând, în parte fiindcă nu aveam altă carte la îndemână ca s-o citesc” este de:

2 puncte

- a. pregătită
- b. ușoară
- c. la dispoziție
- d. primită

Răspunsul corect este:

5. Transcrie, din textul de mai jos, trei pronume, precizând felul acestora:

„Căutam pe atunci cartea la care să mă pot opri definitiv, citind-o iarăși și iarăși de la capăt, fără să mă plictisesc, fără să mai simt vreodată nevoia altei cărți.”

6 puncte

Pronumele	Felul pronumelui

6. Alcătuieste un enunț exclamativ în care substantivul *hârtie* să îndeplinească funcția sintactică de subiect (1) și un enunț interogativ în care verbul *a spune* să fie folosit la persoana a II-a, singular, mai-mult-ca-perfect (2).

6 puncte

(1) _____

(2) _____

7. Scrie un enunț despre lectură, care să includă o construcție activă și o construcție pasivă.

6 puncte

8. Completează enunțul următor, reprezentând mesajul unui iubitor de lectură, cu formele corecte ale cuvintelor indicate în paranteză.

6 puncte

Atunci când citești o carte, un întreg univers _____ (*a deschide*, indicativ, prezent, construcție reflexivă) în fața ta. _____ (*a fi*, imperativ, formă negativă) neîncrăzător, ci pregătește-te să experimentezi _____ (adjectiv pronominal de întărire) aventurile eroilor _____ (*care*, genitiv) vieți le vei considera una cu a ta. Astfel, vei fi _____ (*aproape*, comparativ de inegalitate, de superioritate) ca oricând de lumea imaginației.

Subiectul al II-lea

(20 de puncte)

Imaginează-ți că intri într-o librărie cu ocazia unui eveniment cultural. Povestește, în minimum 150 de cuvinte, cum ai ajuns să participi la acel eveniment și ce emoție ai trăit atunci, incluzând în narațiunea ta o secvență descriptivă, de cel puțin 30 de cuvinte, și o secvență argumentativă, de cel puțin 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.
